

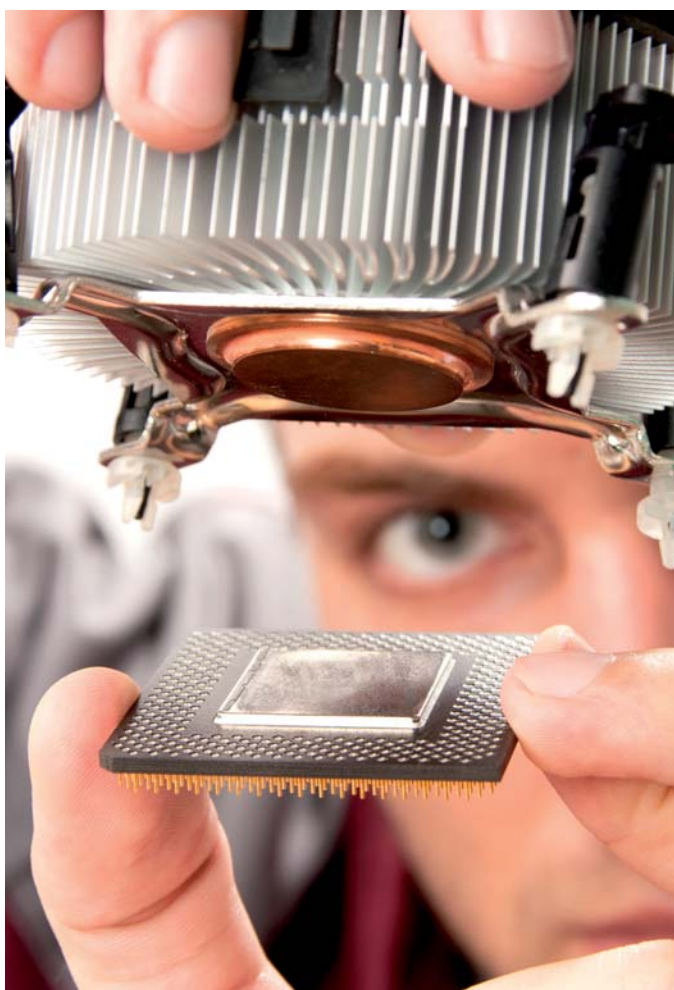
Zájem veřejného výzkumu o patentování roste

Vysoké školy a výzkumné instituce více chrání výsledky svého výzkumu.

Zjistil to Český statistický úřad, když propojil svá data s daty Úřadu průmyslového vlastnictví.

Za posledních deset let (2002–2011) bylo u Úřadu průmyslového vlastnictví České republiky podáno přihlašovatelů z České republiky 6 848 patentových přihlášek. Přihlašovatelům z ČR bylo zároveň uděleno 2 904 patentů a zapsáno 10 624 užitečných vzorů (graf 1). Oproti počátku sledovaného období je patrný nárůst u všech ukazatelů, zejména však u užitečných vzorů. Významný nárůst byl zaznamenán také u patentových přihlášek. Vzhledem k tomu, že mezi podáním přihlášky a udělením patentu vzniká časová prodleva, je možné očekávat v následujících letech také postupné zvyšování počtu udělených patentů.

U patentových přihlášek podaných v letech 1995–2004, kde již bylo ukončeno patentové řízení (tj. bylo rozhodnuto o udělení či neudělení patentu), můžeme určit dobu patentového řízení i úspěšnost udělení patentu. Průměrná doba patentového řízení byla u přihlašovatelů z Česka 3,3 roku. Úspěšnost přihlašovatelů z ČR se pohybuje kolem 47 %, z čehož vyplývá, že jen necelé polovině vynálezů, ke

Ke konci roku 2011 podaly veřejné vysoké školy 285 patentů.

kterým byla podána patentová přihláška, byl nakonec udělen patent.

Rozdíly mezi přihlašovatelů

Základním ukazatelem ochrany průmyslových práv je počet udělených patentů (tab.). Podíl platných patentů se zvýšil u veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí. Zatímco ke konci roku 2008 činil jejich podíl 5 %, resp. 7 % na celkovém počtu platných patentů, tak ke konci roku 2011 činil tento podíl již 14 %, resp. 11 %. Naopak u podniků a fyzických osob došlo k poklesu počtu platných patentů z 60 %, resp. 25 % ke konci roku 2008 na 55 %, resp. 19 % na konci roku 2011.

Jednotliví přihlašovatelé se liší podle typu jak v délce patentového řízení, tak v úspěšnosti udělení patentu. Doba patentového řízení v případě veřejných vysokých škol činila 2,3 roku a jejich úspěšnost byla 88%. Podobně úspěšné byly veřejné výzkumné instituce, kde došlo za necelé tři roky k udělení patentu u 86 % podaných patentových přihlášek.

Pravděpodobnost, že dojde k udělení patentu přihlašovatelem, kterou podal podnik z České republiky, byla 61 % a průměrná doba patentového řízení činila 3,3 roku. Velmi nízkou úspěšnost mají fyzické osoby, u kterých patentové řízení překračuje tři a půl roku, patent byl udělen jen necelé třetině podaných patentových přihlášek.

Počet patentů platných k 31. 12. 2011 podaných přihlašovatelů z České republiky

	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2010	31. 12. 2011
Celkem	1 931	1 945	1 904	1 998
Veřejné vysoké školy	100	139	193	285
Veřejné výzkumné instituce	143	169	191	215
Podniky	1 168	1 156	1 107	1 094
Fyzické osoby	483	442	383	372
Ostatní	38	39	30	32

Zdroj: Úřad průmyslového vlastnictví ČR, ČSÚ

Do tří let je udělováno 50 % patentů a do pěti let 80 % patentů. Data o počtu udělených patentů tedy popisují situaci odehrávající se před zhruba pěti lety. Vhodnější se tedy jeví sledování aktuálnějšího ukazatele o počtu patentových přihlášek (graf 2) nebo užitečných vzorů (graf 3).

Patentové přihlášky zaznamenaly v posledním období spíše jen pozvolný nárůst. U veřejných vysokých škol došlo v roce 2011 dokonce k poklesu. Naproti tomu počet zapsaných užitečných vzorů zažívá v posledních letech nebývalý vzestup.

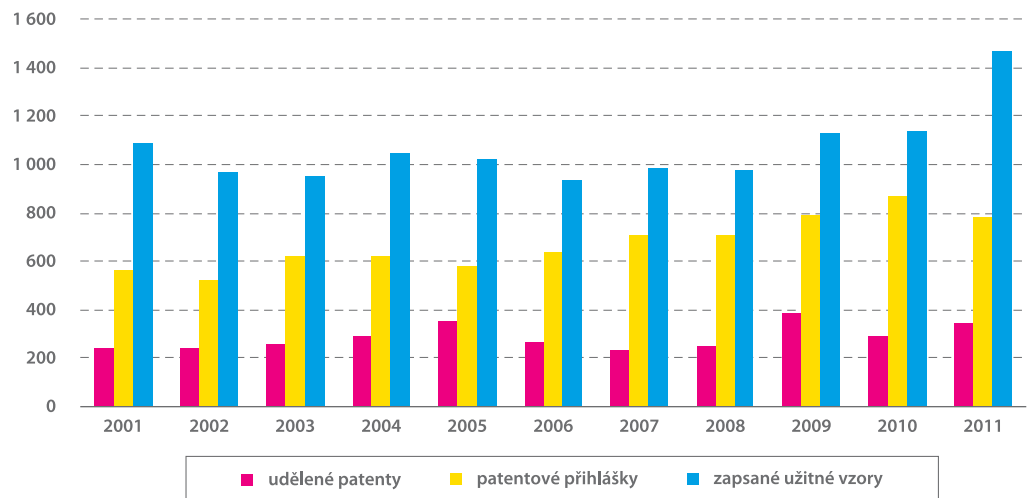
V posledním sledovaném roce došlo k nárůstu i u dlouhodobě klesající skupiny přihlašovatelů, kterými jsou fyzické osoby. Mírný pokles zaznamenaly pouze veřejné výzkumné instituce. Při pohledu na grafy můžeme konstatovat, že přihlašovatelé patentových ochranných volí v poslední době spíše ochranu pomocí zápisu užitečného vzoru než podáním patentové přihlášky.

Zatímco v roce 2001 činil rozdíl mezi veřejnými vysokými školami a fyzickými osobami 560 užitečných vzorů ve prospěch fyzických osob, tak v roce 2011 činil tento rozdíl pouhé čtyři užitečné vzory. Pozitivní tendence byla způsobena nejen poklesem počtu zapsaných užitečných vzorů fyzickým osobám, ale především vysokým nárůstem počtu zapsaných užitečných vzorů veřejným vysokým školám. Vždyť v roce 2005 byly zapsány užitečné vzory pouhým dvěma veřejným vysokými školám a o šest let později, v roce 2011, již sedmnácti. Podobný trend lze pozorovat i u veřejných výzkumných institucí, kdy v roce 2005 by užitečný vzor zapsán pouze třem, zatímco v roce 2011 již dvaceti šesti.

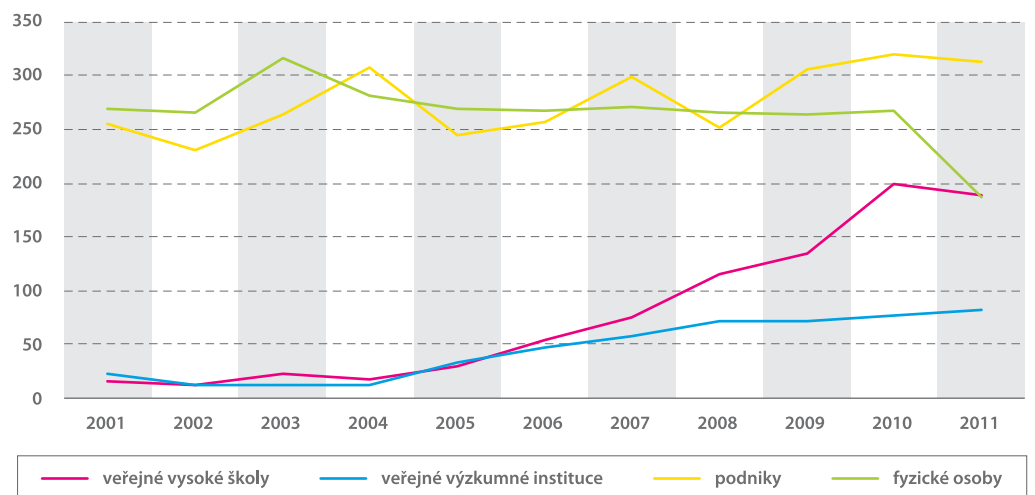
Více informací se dozvíte zde:
http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/patentova_statistika

Karel Eliáš
oddělení statistiky výzkumu,
vývoje a informační společnost

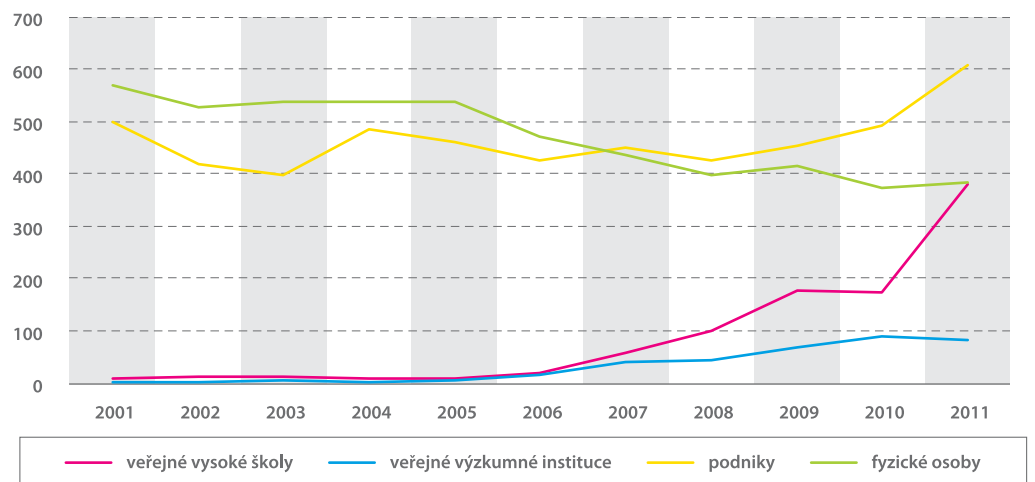
Graf 1 | Ochrana průmyslového vlastnictví přihlašovatelů z České republiky

Graf 2 | Počet přihlášek patentů přihlašovatelů z České republiky v letech 2001–2011

Graf 3 | Počet užitečných vzorů zapsaných přihlašovatelům z ČR u ÚPV ČR

Zdroj: Úřad průmyslového vlastnictví ČR, ČSÚ